

แนวโน้มของผลงานตีพิมพ์ในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2566 ในฐานข้อมูล Scopus
Trends in International Publications of Sakon Nakhon Rajabhat University
from 2014 to 2023 in the Scopus

สุภาวดี สุวรรณแทน*
Supawadee Suwannathen*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติในฐานข้อมูล Scopus ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2566 โดยใช้โปรแกรม SciVal ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านจำนวนผลงานที่ตีพิมพ์ สาขาที่ตีพิมพ์บทความ รายชื่อวารสารที่ตีพิมพ์ ความร่วมมือทางการวิจัย คุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์ และจำนวนครั้งของการอ้างอิง ผลการศึกษาพบว่า ผลงานตีพิมพ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี พ.ศ. 2566 มีจำนวนบทความสูงสุด สะท้อนถึงการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยของบุคลากร สาขา Physical Sciences เป็นสาขาที่มีบทความตีพิมพ์มากที่สุด แสดงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่โดดเด่น ทั้งยังสามารถตีพิมพ์ผลงานวารสารระดับควอเตอร์ 3 มากที่สุด จำนวน 101 บทความ (32.27%) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวารสาร Integrated Ferroelectrics ขณะที่บทความตีพิมพ์ในวารสาร Q1 มีเพียง 87 บทความ (27.80%)

อย่างไรก็ตาม พบการอ้างอิงจากบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับควอเตอร์ 1 มากที่สุด จำนวน 933 ครั้ง จึงควรส่งเสริมให้มีการตีพิมพ์ในวารสารกลุ่ม Q1 และ Q2 มากขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยและการยอมรับในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นพันธมิตรภายในประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ยังสะท้อนถึงศักยภาพของเครือข่ายทางวิชาการในการขับเคลื่อนผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไปสู่ระดับนานาชาติได้ แนวโน้มดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงภาพรวมของความสำเร็จและโอกาสในการพัฒนางานวิจัย สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้สนับสนุนการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการตีพิมพ์บทความที่มีคุณภาพในอนาคตและเป็นทิศทางขับเคลื่อนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในอนาคต

คำสำคัญ: การวิเคราะห์แนวโน้ม; บทความตีพิมพ์ระดับนานาชาติ; ควอเตอร์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ประเทศไทย

Research and Development Institute, Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

* Corresponding Author. E-mail: s.suwannathen@snru.ac.th

Abstract

This study aims to analyze the international publication output of personnel at Sakon Nakhon Rajabhat University indexed in the Scopus database between 2014 and 2023. Using SciVal, the analysis covers the number of published articles, subject areas, journal titles, research collaborations, journal quality, and citation counts. The findings reveal a consistent upward trend in publication output, with the highest number of articles published in 2023, reflecting a growing research capacity among university personnel. The Physical Sciences emerged as the most published subject area, indicating a distinct area of specialization. Notably, most articles were published in Q3 journals, totaling 101 articles (32.27%), particularly in the journal Integrated Ferroelectrics, whereas the articles published in Q1 journals was only 87 articles (27.80%).

However, the highest number of citations was found in articles published in Quartile 1 journals, totaling 933 times. Therefore, it is advisable to promote more publications in Q1 and Q2 journals to enhance the quality of research and gain greater international recognition. The collaboration with Khon Kaen University, a key domestic partner, further underscores the strength of academic networks in advancing research to the international stage. These trends reflect both the achievements and growth opportunities in research and can inform policy decisions to support high-quality publications and guide the university's future research direction.

Keywords: Analysis; International Publication; Quartile

บทนำ

ปัจจุบันงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญต่อความก้าวหน้าในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม หรือด้านการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ และนำไปสู่การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ศักยภาพของงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนถึงขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศไทย โดยคุณค่าที่สำคัญของงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเทคโนโลยี อยู่ที่ใช้การนำไปใช้ประโยชน์ หรือการเผยแพร่ในแวดวงวิชาการ เพื่อให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ รวมถึงการประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง ปวงชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

อย่างสมดุลและยั่งยืน อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ในมิติด้านเศรษฐกิจที่เน้นการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดจากองค์ความรู้เดิม สร้างเป็นนวัตกรรมต่อยอดเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิต พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ให้บริการวิชาการแก่สังคม และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาและการวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และส่งเสริมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้หนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีคุณค่าต่อสังคม และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยยังมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพด้านการวิจัยของบุคลากร โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพ

และเป็นที่ยอมรับ เช่น วารสารในฐานข้อมูล Scopus ซึ่งเป็นฐานข้อมูลวิชาการระดับนานาชาติที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับทั่วโลก ทั้งนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2557–2566 มหาวิทยาลัยได้นำโปรแกรม SciVal ที่พัฒนาโดยสำนักพิมพ์ Elsevier B.V. มาใช้วิเคราะห์สมรรถนะด้านการวิจัย พบว่า ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปริมาณ ความหลากหลายของสาขาวิชา วารสารที่เผยแพร่ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยในปี พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้เข้าร่วมการจัดอันดับ Times Higher Education Impact Rankings 2024 และได้รับการจัดอันดับในกลุ่ม 1001+ ของโลก และอยู่ในกลุ่มลำดับที่ 23 ร่วมของประเทศไทย โดยพิจารณาจากการดำเนินงานตาม SDG 2, SDG 7, SDG 15 และ SDG 17 ซึ่งเป็นการสะท้อนความเชื่อมโยงระหว่างการผลิตองค์ความรู้และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสังคม (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, กองนโยบายและแผน, 2567)

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อมูลแสดงถึงแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติ แต่ยังขาดการศึกษาเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบที่สามารถชี้ให้เห็นถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัย เช่น จำนวนผลงานที่ตีพิมพ์ สาขาที่ตีพิมพ์ บทความ รายชื่อวารสารที่ตีพิมพ์ หน่วยงานความร่วมมือทางวิชาการ คุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์ รวมถึงจำนวนครั้งของการอ้างอิง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ และการพัฒนานโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย จึงเล็งเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์แนวโน้มของผลงานตีพิมพ์ในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครในช่วงปี พ.ศ. 2557–2566 ในฐานข้อมูล Scopus โดยใช้โปรแกรม SciVal เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย ต่อยอดองค์ความรู้ รวมถึงเป็นแนวทางในการวางแผนการเผยแพร่ผลงานวิจัย และกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการตีพิมพ์บทความที่มีคุณภาพในอนาคต และเพื่อยกระดับขีดความสามารถ

ในการแข่งขันให้เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการและนำไปสู่การจัดอันดับที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติในฐานข้อมูล Scopus ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2566

ขอบเขตของเรื่อง

1. ขอบเขตด้านเวลา
การศึกษานี้ครอบคลุมข้อมูลผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครระหว่างปี พ.ศ. 2557-2566 เพื่อสะท้อนภาพรวมของสมรรถนะงานวิจัย สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของผลงานตีพิมพ์ของบุคลากร
2. ขอบเขตด้านฐานข้อมูล
ผู้วิจัยคัดเลือกผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรจากฐานข้อมูล Scopus เท่านั้น เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวารสารและบทความวิจัยระดับนานาชาติที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง
3. ขอบเขตด้านประเภทบทความ
บทความที่น่ามาวิเคราะห์ในการศึกษานี้เป็นบทความประเภทงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติเท่านั้น และเป็นบทความที่อยู่ในควอเตอร์ 1 ถึง 4 ที่แสดงถึงคุณภาพวารสารตามระดับการจัดอันดับในแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้ผู้วิจัยยึดคุณภาพของวารสารตามปีที่ตีพิมพ์ผลงาน
4. ขอบเขตด้านเครื่องมือ
การศึกษานี้ใช้โปรแกรม SciVal เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์แนวโน้มของผลงานตีพิมพ์ โดยอิงข้อมูลจากฐานข้อมูล Scopus ซึ่งข้อมูลถูกเก็บรวบรวมผ่านเว็บไซต์ SciVal ในเมนู Explore ซึ่งช่วยให้สามารถวัดและติดตามการตีพิมพ์งานวิจัยและการอ้างอิงได้อย่างเป็นระบบ
5. ขอบเขตด้านตัวชี้วัดสำคัญ (Publication Metrics)
การวิเคราะห์แนวโน้มของผลงานตีพิมพ์ในการศึกษานี้ครอบคลุมตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ 1) จำนวนผลงานที่ตีพิมพ์ 2) สาขาที่ตีพิมพ์บทความ 3) รายชื่อวารสารที่ตีพิมพ์ 4) ความร่วมมือทางการวิจัย 5) คุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์ และ 6) จำนวนครั้งของการอ้างอิง

โดยความร่วมมือทางการวิจัย ยังแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ความร่วมมือในระดับนานาชาติ (International collaboration) 2) ความร่วมมือในระดับชาติ (Only national collaboration) 3) ความร่วมมือภายในองค์กร (Only institutional collaboration) และ 4) วิจัยคนเดียว/ไม่มีความร่วมมือทางการวิจัย (Single authorship /no collaboration)

คำจำกัดความหรือนิยาม

1. ฐานข้อมูล Scopus เป็นเว็บไซต์ฐานข้อมูลที่รวบรวมวารสารและบทความวิจัยระดับนานาชาติสำหรับสืบค้นบทความวิจัย ข้อมูลการตีพิมพ์ของนักวิจัย และข้อมูลของวารสาร (สำนักบริหารงานวิจัยและนวัตกรรมพระจอมเกล้าลาดกระบัง, 2564)

2. ระบบควอไทล์ (Quartile) เป็นการจัดระดับคุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ Q1, Q2, Q3 และ Q4 โดย Q1 เป็นวารสารที่อยู่ในระดับ 25% แรกของสาขาวิชานั้น ตามด้วย Q2 เป็นวารสารที่อยู่ในระดับ 26-50% Q3 เป็นวารสารที่อยู่ในระดับ 51-75% และ Q4 เป็นวารสารที่อยู่ในกลุ่ม 76 - 100% (Krauskopf, 2018; Miranda and Garcia-Carpintero, 2019)

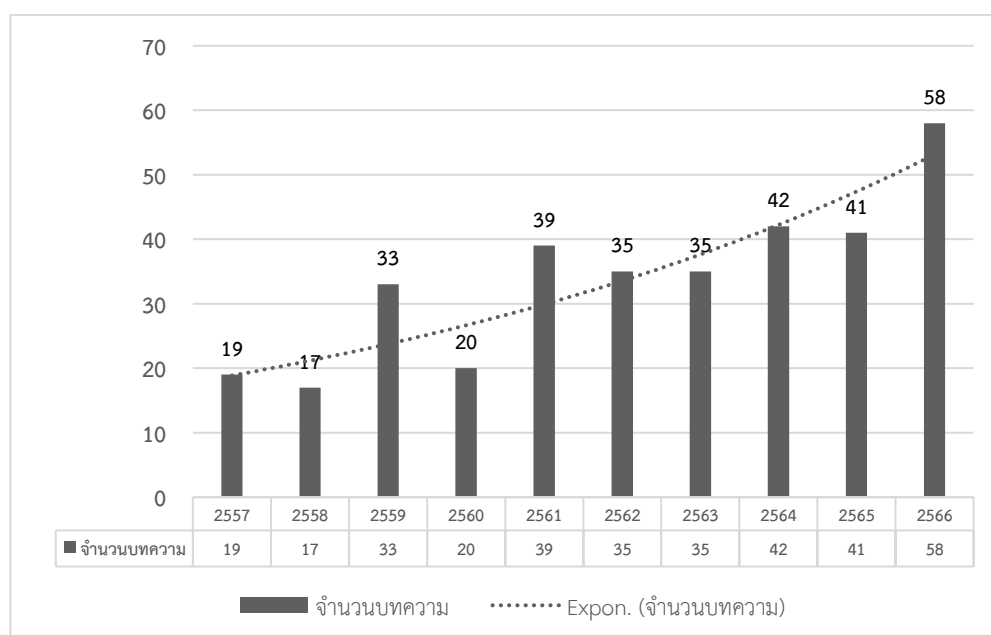
3. โปรแกรม SciVal เป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการงานวิจัย โดยเน้นการวัด ตรวจสอบ และติดตามสมรรถนะด้านการวิจัย (Research Performance) ผ่านข้อมูลจากผลงานตีพิมพ์และการอ้างอิงในบทความวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล Scopus (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2560)

เนื้อเรื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2566 ด้วยโปรแกรม SciVal ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบร้อยละ ตารางและกราฟ ตามตัวชี้วัดสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

1. จำนวนผลงานที่ตีพิมพ์

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครในช่วงปี พ.ศ. 2557-2566 จากฐานข้อมูล Scopus มีจำนวนทั้งหมด 339 บทความ โดยในปี พ.ศ. 2566 มีจำนวนบทความที่ตีพิมพ์มากที่สุดจำนวน 58 บทความ (ร้อยละ 17.11) รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2564 จำนวน 42 บทความ (ร้อยละ 12.39) และปี 2558 มีบทความตีพิมพ์น้อยที่สุด จำนวน 17 บทความ (ร้อยละ 5.01) ดังรูปที่ 1



รูปที่ 1 แสดงจำนวนผลงานที่ตีพิมพ์ ปี พ.ศ. 2557 – 2566

แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนบทความสะท้อนถึงความพยายามของบุคลากรและการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2566 ที่มีจำนวนบทความที่ตีพิมพ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของภาสกร บุญคุ้ม (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสามารถส่งผลให้จำนวนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เพิ่มขึ้น เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ได้รับการยอมรับในวงการวิชาการของนักวิจัยและคณาจารย์

2. สาขาที่ตีพิมพ์บทความ

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นบทความในสาขา Physical Science มากที่สุด จำนวน 177 บทความ (ร้อยละ 35.19) ตามด้วยสาขา Engineering and Technology จำนวน 171 บทความ (ร้อยละ 34.00) และสาขา Life Sciences จำนวน 75 บทความ (ร้อยละ 14.91) ตามลำดับ ทั้งนี้ 1 บทความ อาจถูกจัดประเภทอยู่ในหลายสาขาได้ ขึ้นกับขอบเขตของวารสารนั้น ดังนั้นจำนวนบทความรวม จึงมีจำนวนมากกว่าบทความทั้งหมดที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2557-2566 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สาขาที่ตีพิมพ์บทความของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปี พ.ศ. 2557 - 2566

ลำดับ	วารสารที่ตีพิมพ์	จำนวนบทความ*	ร้อยละ
1	Physical Sciences	177	35.19
2	Engineering and Technology	171	34.00
3	Life Sciences	75	14.91
4	Computer Science	26	5.17
5	Clinical and Health	20	3.98
6	Social Sciences	14	2.78
7	Education	10	1.99
8	Business and Economics	6	1.19
9	Arts and Humanities	4	0.80

* 1 บทความสามารถตีพิมพ์ได้หลายสาขา ขึ้นกับขอบเขตวารสาร

สาขาที่ตีพิมพ์บทความ พบว่า Physical Sciences เป็นสาขาที่มีจำนวนบทความตีพิมพ์มากที่สุด ซึ่งบ่งบอกถึงความเชี่ยวชาญและความมุ่งมั่นของบุคลากรในสาขาดังกล่าว เช่นเดียวกับเดชดนัย จุ้ยชุม และคณะ (2562) ที่ชี้ให้เห็นว่า ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะและการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยทั้งในด้านการศึกษา การทำงานวิจัยจะสามารถเพิ่มจำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครยังมีนโยบายในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยให้แก่อาจารย์ นักวิจัย

บุคลากร พร้อมทั้งสนับสนุนในการขอทุนการวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3. รายชื่อวารสารที่ตีพิมพ์

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปรากฏบนวารสาร Integrated Ferroelectrics มากกว่าวารสารเล่มอื่น จำนวน 25 บทความ (ร้อยละ 7.37) ตามด้วยวารสาร Materials Today: Proceedings จำนวน 20 บทความ (ร้อยละ 5.90) และวารสาร Journal of Physics: Conference Series จำนวน 15 บทความ (ร้อยละ 4.42) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วารสารที่มีจำนวนบทความตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สูงสุด 5 อันดับ

ลำดับ	วารสารที่ตีพิมพ์	จำนวนบทความ	ร้อยละ
1	Integrated Ferroelectrics	25	7.37
2	Materials Today: Proceedings	20	5.90
3	Journal of Physics: Conference Series	15	4.42
4	Key Engineering Materials	9	2.65
5	Suranaree Journal of Science and Technology	8	2.36

วารสารที่มีบทความตีพิมพ์มากที่สุด คือ วารสาร Integrated Ferroelectrics ที่เป็นวารสารในกลุ่ม Q3 สะท้อนถึงความสำเร็จในการเข้าถึงวารสารที่มีการจัดอันดับระดับกลาง อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยควรมุ่งเน้นให้บุคลากรตีพิมพ์ผลงานในวารสารกลุ่ม Q1 และ Q2 มากขึ้น เนื่องจากมีการศึกษาที่แสดงว่า การตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพสูงสามารถเพิ่มอัตราการอ้างอิงและความสามารถในการเผยแพร่ผลงานได้ (สุรดา สุวรรณปักษ์ และ สุนันทา วงศ์ชาติ, 2566)

4. ความร่วมมือทางการวิจัย

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีความร่วมมือในระดับชาติมากที่สุด จำนวน 188 บทความ (ร้อยละ 55.50) ตามด้วยความร่วมมือในระดับนานาชาติ จำนวน 76 บทความ (ร้อยละ 22.40) ความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 59 บทความ (ร้อยละ 17.40) และน้อยที่สุด คือ วิจัยคนเดียว/ไม่มีความร่วมมือทางการวิจัย จำนวน 16 บทความ (ร้อยละ 4.70) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนบทความตีพิมพ์ จำแนกตามความร่วมมือทางการวิจัย

ความร่วมมือทางการวิจัย	จำนวนบทความ	ร้อยละ
ความร่วมมือในระดับนานาชาติ	76	22.40
ความร่วมมือในระดับชาติ	188	55.50
ความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	59	17.40
วิจัยคนเดียว/ไม่มีความร่วมมือทางการวิจัย	16	4.70

บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่วนใหญ่มีความร่วมมือในระดับชาติ โดยมีความร่วมมือทางการวิจัยกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งภายในประเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของพิเชษฐ์ เทพสุวรรณ (2564) แสดงให้เห็นว่า ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยภายในประเทศสามารถเพิ่มจำนวนของบทความที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติได้

5. คุณภาพของวารสารที่ตีพิมพ์

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ. 2557–2566 มีจำนวน

ทั้งหมด 339 บทความ เมื่อจำแนกตามคุณภาพของวารสารด้วยค่าควอไทล์ (Journal Quartile: Q) พบว่า 26 บทความที่ไม่ได้ตีพิมพ์ในวารสารที่มีค่าดัชนี Journal Quartile จึงไม่ถูกนำมาคำนวณ ดังนั้น จำนวนบทความตีพิมพ์ จำแนกตาม Journal Quartile คงเหลือ 313 บทความ ซึ่งพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตีพิมพ์บทความในวารสารกลุ่ม Q3 มากที่สุด จำนวน 101 บทความ (ร้อยละ 32.27) และตีพิมพ์ในวารสารกลุ่ม Q2 น้อยที่สุด จำนวน 62 บทความ (ร้อยละ 19.81) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนบทความตีพิมพ์ จำแนกตาม Journal Quartile (Q)

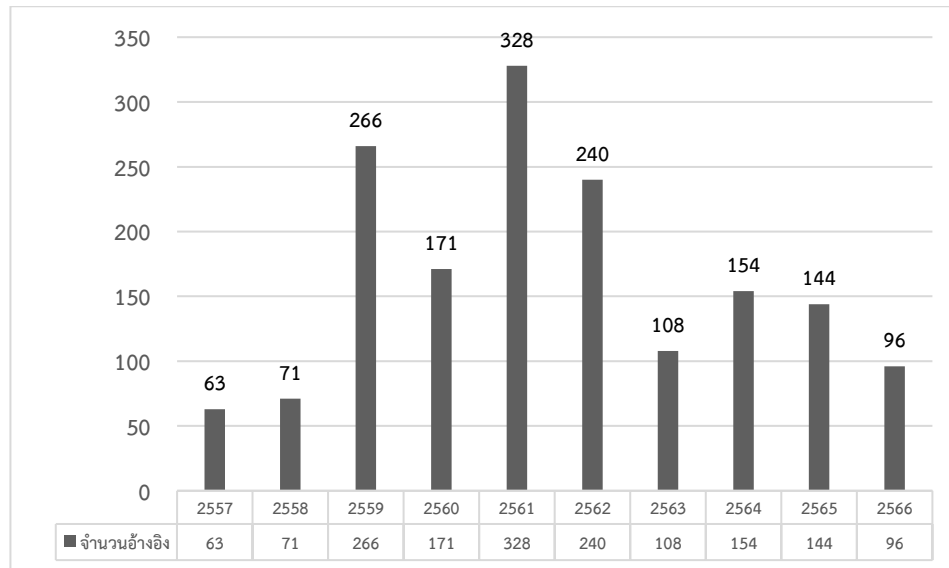
ปี	จำนวนบทความ*				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2557	1 (0.32%)	4 (1.28%)	11 (3.51%)	2 (0.64%)	18 (5.75%)
2558	4 (1.28%)	1 (0.32%)	10 (3.19%)	0 (0%)	15 (4.79%)
2559	12 (3.83%)	3 (0.96%)	6 (1.92%)	9 (2.88%)	30 (9.58%)
2560	6 (1.92%)	5 (1.6%)	5 (1.6%)	4 (1.28%)	20 (6.39%)
2561	6 (1.92%)	5 (1.6%)	23 (7.35%)	3 (0.96%)	37 (11.82%)
2562	9 (2.88%)	7 (2.24%)	5 (1.6%)	8 (2.56%)	29 (9.27%)
2563	3 (0.96%)	9 (2.88%)	6 (1.92%)	13 (4.15%)	31 (9.90%)
2564	9 (2.88%)	6 (1.92%)	13 (4.15%)	13 (4.15%)	41 (13.10%)
2565	15 (4.79%)	11 (3.51%)	7 (2.24%)	5 (1.6%)	38 (12.14%)
2566	22 (7.03%)	11 (3.51%)	15 (4.79%)	6 (1.92%)	54 (17.25%)
รวมทั้งสิ้น	87 (27.80%)	62 (19.81%)	101 (32.27%)	63 (20.13%)	313 (100%)

*นับเฉพาะวารสารที่มีค่าดัชนี Journal Quartile (Q)

6. จำนวนครั้งของการอ้างอิง

ผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2566 ในวารสารเฉพาะที่มีการประกาศคุณภาพของวารสารด้วยค่าควอไทล์ (Journal Quartile: Q) จำนวน 313 บทความ ถูกนำไป

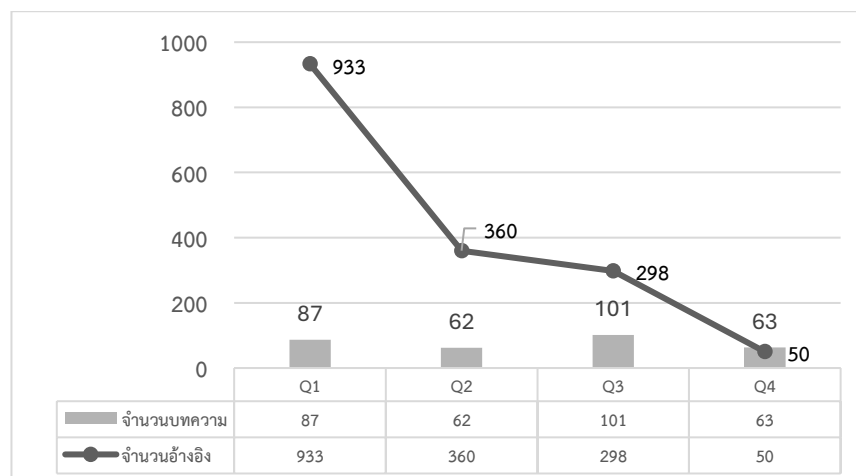
อ้างอิง จำนวน 1,641 ครั้ง โดย ปี พ.ศ. 2561 ได้รับการอ้างอิงสูงสุด คือ จำนวน 328 ครั้ง ตามด้วยในปี 2559 จำนวน 266 ครั้ง และในปี 2562 จำนวน 240 ครั้ง ตามลำดับ ดังรูปที่ 2



รูปที่ 2 แสดงจำนวนครั้งของการอ้างอิงบทความของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปี พ.ศ. 2557 - 2566

เมื่อนำบทความที่ได้รับการอ้างอิง จำแนกคุณภาพของวารสารด้วยค่าควอไทล์ (Journal Quartile: Q) พบว่า วารสารที่ตีพิมพ์ใน Q1 ได้รับการอ้างอิงสูงสุด จำนวน 933 ครั้ง (สัดส่วนการอ้างอิงต่อละบทความประมาณ 10.72 ครั้ง) ตามด้วยวารสารที่ตีพิมพ์ใน Q2 จำนวน 360 ครั้ง (สัดส่วนการอ้างอิงต่อ

ละบทความประมาณ 5.81 ครั้ง) วารสารที่ตีพิมพ์ใน Q3 จำนวน 298 ครั้ง (สัดส่วนการอ้างอิงต่อละบทความประมาณ 2.95 ครั้ง) และวารสารที่ตีพิมพ์ใน Q4 จำนวน 50 ครั้ง (สัดส่วนการอ้างอิงต่อละบทความประมาณ 0.79 ครั้ง) ตามลำดับ ดังรูปที่ 3



รูปที่ 3 จำนวนบทความและจำนวนการอ้างอิง จำแนกตามค่าดัชนี Journal Quartile

การอ้างอิงผลงานตีพิมพ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า มีการอ้างอิงสูงสุดในปี พ.ศ. 2561 และบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารกลุ่ม Q1 ได้รับการอ้างอิงสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาของ สุจินดา ย่องเงิน และ โกสินธุ์ ศิริรักษ์ (2566) ที่ชี้ให้เห็นว่า คุณภาพของวารสารและการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ใน Q1 ทำให้ได้รับจำนวนการอ้างอิงที่สูงขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีการสนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่โดยเฉพาะในวารสาร Q1 จะได้รับทุนสนับสนุนในรูปแบบของวิทยุกำลังใจที่สูงกว่าตีพิมพ์ในวารสาร Q อื่น

ส่วนสรุป

จากการวิเคราะห์ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2566 พบว่า ผลงานตีพิมพ์มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2566 ซึ่งมีบทความตีพิมพ์สูงสุด สะท้อนถึงพัฒนาการด้านสมรรถนะการวิจัยของบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ สาขา Physical Sciences เป็นสาขาที่มีบทความตีพิมพ์มากที่สุด แสดงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ชัดเจนของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และความสามารถในการเข้าถึงวารสารระดับนานาชาติ โดยเฉพาะวารสาร Integrated Ferroelectrics (Q3) ซึ่งมีจำนวนบทความตีพิมพ์มากที่สุด แม้ว่าจะเป็นวารสารระดับกลาง แต่ก็สะท้อนถึงศักยภาพในการผลิตผลงานของบุคลากร อย่างไรก็ตาม เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการตีพิมพ์ในวารสาร Q1 และ Q2 เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับจำนวนการอ้างอิงและความน่าเชื่อถือทางวิชาการ โดยบทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร Q1 พบว่า มีจำนวนการอ้างอิงสูงสุดถึง 933 ครั้ง เน้นย้ำถึงบทบาทของคุณภาพวารสารที่มีผลต่อการยอมรับในระดับสากล อีกทั้งความร่วมมือทางวิชาการ โดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นพันธมิตรภายในประเทศที่มีความร่วมมือสูงสุด ยังสะท้อนถึงประสิทธิภาพของเครือข่ายทางวิชาการที่สามารถส่งเสริมการผลิตงานวิจัยระดับนานาชาติได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของการนโยบายมหาวิทยาลัย พบว่า การสนับสนุนด้วยทุนวิจัยและรางวัลตอบแทนเชิงคุณภาพ เช่น การให้ของขวัญกำลังใจสำหรับบทความ Q1 เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับ

วิชาการอย่างยั่งยืน ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรวางแผนและกำหนดนโยบายวิจัยที่เน้นการยกระดับคุณภาพควบคู่ไปกับการเพิ่มปริมาณผลงานตีพิมพ์ โดยเฉพาะในวารสารกลุ่ม Q1 และ Q2 ผ่านกลไกการจูงใจที่หลากหลาย นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยในสาขาอื่น ๆ ที่ยังมีผลงานตีพิมพ์ไม่มากนัก เพื่อสร้างความหลากหลายทางวิชาการ และขยายเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัยที่มีอันดับสูง เพื่อเพิ่มโอกาสในการตีพิมพ์ในวารสารคุณภาพดี รวมถึงควรจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการเผยแพร่ผลงาน และพัฒนาระบบข้อมูลวิจัยแบบบูรณาการ อาทิ การใช้ SciVal หรือระบบอื่น ๆ เพื่อใช้ในการติดตาม วิเคราะห์ และกำหนดทิศทางเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยยกระดับมหาวิทยาลัยให้ก้าวสู่การเป็นสถาบันวิจัยที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2567, 26 มิถุนายน). *มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับการจัดอันดับจาก THE Impact Rankings 2024*. กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. <https://plan.snru.ac.th/topics/48847>
- เดชดนัย จัยชุม, รสสุคนธ์ แสงมณี, ศิริพันธ์ ศิริพันธ์, ดิษิตชัย เมตตาริกานนท์, และ จงเรข กำแหงกิจ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการในวารสารระดับนานาชาติของอาจารย์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(2), 1-16.
- พิเชษฐ์ เทพสุวรรณ. (2564). การวิเคราะห์บทความวิจัยของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารวิชาการในฐานข้อมูล Scopus และ Web of Science. *วารสารวิชาการ ปชมท.*, 10(3), 186-194.
- ภาสกร บุญคุ้ม. (2565). การวิเคราะห์ผลงานการตีพิมพ์ระดับนานาชาติของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดลที่อยู่

- ในฐานข้อมูล Scopus พ.ศ. 2554-2563. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(6), 627-644.
<https://doi.org/10.14456/iarj.2022.168>
- สุจินดา ย่องจีน และ โกสินธุ์ ศิริรักษ์. (2566). การวิเคราะห์ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่อยู่ในฐานข้อมูล Scopus ตามดัชนีคุณภาพระดับควอร์ไทล์ 1. *วารสารห้องสมุด*, 67(1), 61-78.
- สุรดา สุวรรณปักษ์ และ สุนันทา วงศ์ชาลี. (2566). การวิเคราะห์บทความตีพิมพ์ระดับนานาชาติของวิทยาลัย วิทยาศาสตร์สาธารณสุข-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2562-2565 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SciVal. *วารสารวิชาการ ปชมท.*, 12(3), 191-199.
- สำนักบริหารงานวิจัยและนวัตกรรมพระจอมเกล้าลาดกระบัง. (2564, 16 มิถุนายน). *คู่มือการตรวจสอบข้อมูลของวารสารในฐานข้อมูล SCOPUS และ SJR*.
<https://kris.kmitl.ac.th/wp-content/uploads/2021/11/คู่มือการ>
- ตรวจสอบข้อมูลวารสารในฐาน-Scopus-SJR.pdf
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2560, 13 กรกฎาคม). *SciVal : Research Performance Assessment Platform*. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/scival/
- Krauskopf, E. (2018). A bibliometric analysis of the Journal of Infection and Public Health: 2008-2016. *Journal of infection and public health*, 11(2), 224-229.
<https://doi.org/10.1016/j.jiph.2017.12.011>.
- Miranda, R., Garcia-Carpintero, E. (2019). Comparison of the share of documents and citations from different quartile journals in 25 research areas. *Scientometrics*, 121(1), 479-501. <https://doi.org/10.1007/s11192-019-03210-z>